מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את הדמויות והתפקידים המרכזיים בחברה הפיאודלית בימי הביניים
- לזהות דמות לפי רמזים על תפקידה וחובותיה
- להבין את מערכת היחסים בין בעלי התפקידים השונים

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – מי אני? – זיהוי לפי רמז

1. א – אביר
2. ב – צמית
3. א – נזיר
4. ב – אפיפיור
5. א – קיסר
6. א – ווסל
7. א – אומן בגילדה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זהו תפקידו העיקרי של האביר.
2. לא נכון – הצמית קשור לאדמה ואינו חופשי לעזוב.
3. לא נכון – האפיפיור עומד בראש הכנסייה הקתולית בכל אירופה.
4. נכון – זהו הבסיס של מערכת היחסים הפיאודלית.
5. נכון – נזירים הקדישו את חייהם לדת והתגוררו במנזרים.
6. לא נכון – אומנים התאגדו בגילדות כדי לשמור על רמת המקצוע ולסייע זה לזה.

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. ווסל
2. צמית
3. אפיפיור
4. אביר
5. גילדה
6. נזיר

חלק ד' – התאימו דמות לתיאור תפקידה

- 1 – ו (לוחם רכוב על סוס שמגן על האדון)
- 2 – ה (איכר הקשור לאדמת האדון)
- 3 – ד (גר במנזר ומעתיק ספרים)
- 4 – ג (עומד בראש הכנסייה הקתולית)
- 5 – א (שליט עליון של ממלכה גדולה)
- 6 – ב (בעל מקצוע המאוגד עם חברים למקצוע בעיר)

חלק ה' – סדרו לפי מעמד – מהגבוה לנמוך בסולם הפיאודלי

1. קיסר או מלך
2. אציל גדול (אדון)
3. אביר (ווסל קטן)
4. צמית

חלק ו' – כתיבה יוצרת

1. התלמיד/ה כותב/ת שלושה רמזים נכונים ומדויקים המתארים את תפקיד הדמות, חובותיה ומקומה בחברה הפיאודלית, מהכללי לפרטני.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- אביר לוחם למען האדון, צמית עובד אדמה ואינו חופשי
- ווסל
- דתי: נזיר או אפיפיור; שלטוני: קיסר או אביר

טיפים להפעלה:

- אפשר לשחק בכיתה גרסת 'מי אני?' בעל פה לפני מילוי הדף, כדי לחבר בין המשחק לתרגול הכתוב
- כדאי להדגיש את הקשר בין התפקידים – מי נותן אדמה למי ומי חייב נאמנות למי
- בחלק הסדר, אפשר לצייר על הלוח פירמידה פיאודלית ולמלא אותה יחד עם התלמידים

דף תרגול: מי אני? – דמויות מימי הביניים

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

במשחק 'מי אני?' מנחשים דמות מימי הביניים לפי רמזים על תפקידה בחברה. הדף הזה מתרגל את אותן דמויות: אביר, צמית, נזיר, אפיפיור, קיסר, ווסל ואומן בגילדה.

1 חלק א' – מי אני? – זיהוי לפי רמז

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. אני חייב לבוא לעזרת האדון שלי כשהוא יוצא למלחמה. מי אני?

א) אביר ב) צמית ג) נזיר ד) אפיפיור

2. אני עובד על אדמת האדון כל חיי ולא יכול לעזוב אותה. מי אני?

א) אומן בגילדה ב) צמית ג) קיסר ד) ווסל

3. אני חי במנזר, מתפלל ומעתיק ספרים. מי אני?

א) נזיר ב) אביר ג) קיסר ד) אפיפיור

4. אני ראש הכנסייה הקתולית בכל אירופה. מי אני?

א) קיסר ב) אפיפיור ג) ווסל ד) אביר

5. אני השליט העליון של ממלכה גדולה ונלחם להרחבת שטחי. מי אני?

א) קיסר ב) נזיר ג) צמית ד) אומן בגילדה

6. קיבלתי אדמה מהאדון שלי, ובתמורה אני נאמן לו ועוזר לו. מי אני?

א) ווסל ב) צמית ג) אפיפיור ד) נזיר

7. אני חבר בארגון מקצועי בעיר, ולומד את המקצוע שנים רבות. מי אני?

א) אומן בגילדה ב) אביר ג) קיסר ד) צמית

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אביר נלחם עבור האדון שלו ברכיבה על סוס.	☐	☐
2	צמית יכול לעזוב את האדמה מתי שהוא רוצה.	☐	☐
3	האפיפיור הוא שליט של ממלכה אחת בלבד.	☐	☐
4	ווסל מקבל אדמה מהאדון בתמורה לנאמנות ושירות.	☐	☐
5	נזיר חי במנזר ומתרחק מחיי החברה הרגילים.	☐	☐
6	אומן בגילדה עובד לבדו בלי שום ארגון.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. ה_____ מקבל אדמה מהאדון שלו תמורת נאמנות ושירות במלחמה.

2. ה_____ עובד על אדמת האדון ואינו רשאי לעזוב אותה.

3. ה_____ הוא ראש הכנסייה הקתולית.

4. ה_____ נלחם רכוב על סוס למען האדון שלו.

5. אומנים בעיר התאגדו יחד במסגרת שנקראת _____ .

6. ה_____ חי במנזר ומקדיש את חייו לדת.

4 חלק ד' – התאימו דמות לתיאור תפקידה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אביר	___	**א.** שליט עליון של ממלכה גדולה
2. צמית	___	**ב.** בעל מקצוע המאוגד עם חברים למקצוע בעיר
3. נזיר	___	**ג.** עומד בראש הכנסייה הקתולית
4. אפיפיור	___	**ד.** גר במנזר ומעתיק ספרים
5. קיסר	___	**ה.** איכר הקשור לאדמת האדון
6. אומן בגילדה	___	**ו.** לוחם רכוב על סוס שמגן על האדון

5 חלק ה' – סדרו לפי מעמד – מהגבוה לנמוך בסולם הפיאודלי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	צמית
☐	אביר (ווסל קטן)
☐	קיסר או מלך
☐	אציל גדול (אדון)

6 חלק ו' – כתיבה יוצרת

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחת מהדמויות שלמדתם עליהן (אביר, צמית, נזיר, אפיפיור, קיסר, ווסל או אומן בגילדה) וכתבו שלושה רמזים משלכם עליה, מהקשה לקל, כמו במשחק 'מי אני?'.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין אביר לצמית?

מי מקבל אדמה בתמורה לנאמנות ושירות?

תנו דוגמה אחת לתפקיד דתי ותפקיד שלטוני בימי הביניים.

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀